

Persmededeling Christelijke Onderwijscentrale (COC) en Christelijk Onderwijzersverbond COV)

14 november 2023

50 % van het onderwijspersoneel kan niet meer zonder computer

Uit onderzoek van de KU Leuven en onderwijsvakbonden COC en COV naar digitalisering en beroepsonzekerheid bij onderwijspersoneelsleden blijkt dat meer dan de helft van het onderwijspersoneel in het algemeen eerder positief staat tegenover digitalisering, maar tegelijkertijd kampt ongeveer even veel ook met techno-overlading.

Dat en nog veel meer blijkt uit een bevraging die de KU Leuven organiseerde in samenwerking met de onderwijsvakbonden COC (Christelijke Onderwijscentrale) en COV (Christelijk Onderwijzersverbond). “De resultaten sluiten aan bij de oproep die we al veel langer deden en ook blijven doen: digitalisering mag niet leiden tot meer werkdruk en onzekerheid. Geef leraren tijd en ruimte om zich degelijk en continu te professionaliseren zodat ze in hun schoolteam kritisch en deskundig kunnen bepalen op welke manier ze met de toenemende digitalisering om willen gaan”, zeggen Marianne Coopman en Koen Van Kerkhoven.

Samenwerking met KU Leuven

Prof. dr. Hans De Witte en dr. Lara Roll van onderzoeksgroep Arbeids-, Organisatie- en Personeelspsychologie aan de KU Leuven ontwikkelden een wetenschappelijk onderbouwde schaal om te meten in hoeverre werknemers bang zijn dat hun beroep volledig verdwijnt of sterk verandert door automatisering, de OCIS: “Occupation Insecurity Scale” (“beroepsonzekerheidsschaal”). Op uitnodiging van COC en COV hebben de wetenschappers hun vragenlijst gespecificeerd om de omgang met en de beleving van digitale technologie bij het Vlaamse onderwijspersoneel in kaart te brengen. Naast beroepsonzekerheid peilde het onderzoek ook naar technostress en hoe de onderwijspersoneelsleden hun KSAO (“Knowledge, Skills, Abilities and Other Characteristics”) zelf inschatten. Prof. De Witte en dr. Roll stonden ook in voor de onafhankelijke verwerking van de gegevens. Dankzij het hoge aantal respondenten (2367) zijn de resultaten representatief voor het brede onderwijsveld.

Positieve houding maar ook zorgen

Het perceptie-onderzoek brengt voor de allereerste keer de omgang met en de beleving van digitale technologie bij het Vlaamse onderwijspersoneel in kaart. De resultaten tonen aan dat het onderwijspersoneel in het algemeen eerder positief staat tegenover digitalisering en ook volop met de mogelijkheden ervan aan de slag gaat. In tegenstelling tot andere beroepsgroepen zijn ze er niet ongerust over dat hun beroep zou verdwijnen door digitalisering (6 % tegenover 16,8 %), maar over de inhoud van de job is de onzekerheid wel een pak groter: 68 % van de respondenten verwacht dat hun beroep sterk zal veranderen door digitale evoluties (tegenover 41,3 % bij andere beroepsgroepen). 69 % vreest dat ze in de toekomst taken zullen moeten uitvoeren waar ze nu onvoldoende voor zijn opgeleid (tegenover 42,8 % bij andere beroepsgroepen).

Ook de technostress is groot: 51 % van de respondenten geeft aan dat de digitale technologie hen dwingt om meer te werken dan ze aankunnen. 53 % heeft veel tijd nodig om nieuwe technologieën te begrijpen en te gebruiken en 76 % wijst op de constante nieuwe ontwikkelingen in de technologieën die in hun instelling worden gebruikt.

Zowel de beroepsonzekerheid als de technostress hebben een grote impact op de arbeidstevredenheid en bevlogenheid van onze collega's. Ze leiden ook tot meer burn-outklachten.

Stressfactoren aanpakken

“Onderwijspersoneel ontdekt steeds meer de mogelijkheden van de digitalisering maar is niet blind voor de risico's die eraan verbonden zijn. Zorgen over werkdruk en over de toekomst van het beroep zijn reëel. Goed dat dat in kaart is gebracht”, gaan Marianne Coopman en Koen Van Kerkhoven verder. “Nu is het zaak om die zorgen aan te pakken. Digitalisering mag niet tot een overlading van de taken leiden en mag de grote bevlogenheid van de mensen in het onderwijs niet hypothekeren. Onze leden willen zich veilig en bekwaam kunnen voelen bij de keuze en het gebruik van nieuwe digitale tools. Het zijn niet die tools die ons onderwijs moeten sturen. Het zijn de onderwijspersoneelsleden die deskundig moeten kunnen oordelen op welke manier de digitalisering een meerwaarde kan zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. Dat vraagt niet alleen financiële middelen, maar ook tijd en ruimte om alle personeelsleden in onderwijs de kans te geven zich grondig en continu bij te scholen.”

Marianne Coopman
Algemeen secretaris COV

Koen Van Kerkhoven
Secretaris-generaal COC

Meer weten over de wetenschappelijke analyse?

Neem contact op met prof. dr. Hans De Witte:

- hans.dewitte@kuleuven.be
- tel. kantoor: 016/32.60.60
- tel thuis: 016/25.81.11

Bijgevoegde documenten

- Document 1: de cijfers
- Document 2: overzicht van vragen en antwoorden
- Document 3: overzicht verschillen inzake technostressoren en verschillende vormen van beroepsonzekerheid naar achtergrondkenmerken
- Document 4: impact technostressoren en beroepsonzekerheid op arbeidstevredenheid, bevlogenheid en burn-outklachten